

Ususret Hrvatskoj i komparativnoj javnoj upravi: stabilizacija, internacionalizacija i razvoj

UDK

UDK: 35.01(497.5)(05)

I. Tri faze u dosadašnjem razvoju časopisa

Hrvatska javna uprava od broja 1/2011. nosi naziv *Hrvatska i komparativna javna uprava*. S tom promjenom časopis ulazi u treću fazu razvoja, od njegova pokretanja krajem 1990-ih. To obvezuje da se dosadašnji rad ne samo predstavi čitateljskoj publici već i kritički preispita kako bi se pogled zaustavio na novim horizontima publikacije i razvoja časopisa.

Prva je faza započela pokretanjem časopisa 1999. i obilježena je postupnim etabliranjem časopisa kao prepoznatljivog »brenda« na području javne uprave. No to je istovremeno i razdoblje koje je obilježeno diskontinuitetom izlaženja časopisa, što je bio najznačajniji ograničavajući faktor još snažnije afirmacije časopisa. Tako je u sedam godina od pokretanja časopisa (period 1999.-2005.), usprkos uložnim velikim naporima tadašnjeg Uredništva, objavljeno 17 brojeva časopisa, od kojih su neki bili objavljeni kao dvobroji (Koprić, 2007: 837). S obzirom na to da je časopis predviđen kao tromjesečnik, takva dinamika publikacije predstavlja stopu publikacije od 60% od 28 svezaka koliko ih je trebalo biti publicirano u tom razdoblju. Financijska kriza rezultirala je i dvogodišnjom stankom u objavljivanju koja je trajala tijekom 2003. i 2004., a nastavak objavljivanja rezultirao je, zbog niza objektivnih okolnosti, objavljivanjem samo jednog broja tijekom 2005. (br. 1/2005). Sve je ukazivalo na potrebu svježije vizije i snage da se časopis ponovo pokrene i stabilizira (o tome vidjeti Koprić, 2006, 2007).

Druga faza u razvoju časopisa nastupa imenovanjem novog Uredništva u jesen 2005., što je rezultiralo djelomičnim zaokretom u uređivačkoj

politici i promjenom koncepcije časopisa, ali i drugim organizacijskim i sadržajnim promjenama. Časopis je uz znanstvene značajno otvoren i za stručne sadržaje, pa je planirano da značajan udio u sadržaju časopisa imaju stručni radovi koji neće prolaziti kroz stroži recenzijski postupak te će se omogućiti većem broju autora da participira u kreiranju sadržaja časopisa. No, pokazalo se kako su i ti radovi visokokvalitetni i da bi neki od njih mogli biti objavljeni kao recenzirani radovi u nekoj od za to predviđenih kategorija. Možda je najvažnije obilježje te faze potpuna stabilizacija časopisa, što se tiče poštovanja predviđene dinamike publikacije svakog sveska u pojedinom godištu, ali i recenzijskog postupka, praćenja različitih sadržaja koji istovremeno kombiniraju znanstveni i stručni pristup razmatranju brojnih pitanja suvremene javne uprave, i drugih elemenata povezanih s publikacijom časopisa.

Tajništvo Instituta za javnu upravu početkom 2011. imenovalo je novo Uredništvo časopisa, pa se izlazak broja 1/2011. *Hrvatske i komparativne javne uprave* formalno može označiti kao početak sljedeće, treće faze razvoja časopisa. Kako je tijekom proteklog petogodišnjeg razdoblja postupno došlo do potrebe za otvaranjem nove, međunarodne perspektive časopisa i njegove orijentacije prema novim sadržajima, postaju jasniji razlozi novog iskoraka u nastojanjima oko razvoja časopisa. U toj će fazi biti potrebno zadržati dosadašnje dosegnute standarde, ali i otvoriti novu perspektivu razvoja časopisa. Ta se perspektiva, uz zadržavanje primarnog fokusa na teme posvećene hrvatskoj javnoj upravi, očituje u dodavanju komparativne dimenzije djelovanja javnih uprava u drugim zemljama. Na taj će se način i domaća upravna realnost moći bolje razumjeti i valorizirati.

II. Pet godina obnovljene *Hrvatske javne uprave* (2006.–2010.)

U proteklom je petogodišnjem razdoblju časopis obnovljen i u potpunosti stabiliziran. Objavljeno je svih pet godišta i ukupno dvadeset svezaka. Podaci iz tablice 1 pokazuju kako su na godišnjoj razini prosječno publicirana 83 rada u svim rubrikama. Publicirano je 87 recenziranih i 329 nerecenziranih članaka. Po jeziku na kojem su tekstovi objavljeni uglavnom pretežu radovi na hrvatskom jeziku, dok radovi objavljeni na stranim jezicima, uglavnom engleskom, čine gotovo 9% objavljenih radova. Valja napomenuti kako su tekstovi na engleskom uglavnom publicirani u rubrici recenziranih radova, pa je, s obzirom na referiranje časopisa u međuna-

rodnim bazama, dostupnost tih tekstova stranoj čitateljskoj publici znatno povećana.

Tablica 1. Objavljeni članci u razdoblju 2006.–2010.

Godina	Ukupno objavljenih članaka	Recenzirani članci	Nerecenzirani članci	Domaći	Strani
2006.	89	17	72	83	6
2007.	83	17	66	72	11
2008.	80	18	62	70	10
2009.	84	18	66	78	6
2010.	80	17	63	77	3
Σ	416	87	329	380	36
(%)	(100)	(20,92)	(79,08)	(91,34)	(8,66)

Sveukupno je u proteklom petogodišnjem razdoblju objavljeno preko 5.850 stranica znanstveno-stručnih tekstova posvećenim različitim upravnim temama i grupiranim u nekoliko rubrika. Glavne tematske cjeline ticale su se modernizacije hrvatske uprave, Hrvatske i Europske unije, lokalne i regionalne samouprave te decentralizacije, a redovno su objavljivani prikazi knjiga, pregled upravne i sudske prakse te različite vijesti, najčešće o održanim konferencijama, okruglim stolovima i tribinama, jednako kao i statistički podaci o pojedinom godištu časopisa, najave konferencija i savjetovanja, i tome slično. Krajem 2007. uvedena je posebna rubrika Pojmovnik koja je od tada redovito publicirana u svakom objavljenom svesku. Tijekom 2006. kratko je egzistirala je i rubrika Novine u zakonodavstvu u kojoj su objavljena dva teksta.

Objavljena su i tri sjećanja na istaknute praktičare i znanstvenike koji su u svojem radu bavili javnom upravom i velikim dijelom zadužili i naš časopis. To su Alfons Šunjara, izdavač koji je u Hrvatskoj javnoj upravi vidio širu društvenu korist i s Institutom za javnu upravu se upustio u neizvjesnu publikaciju novog časopisa, dr. sc. Stjenko Vranjican, redoviti profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu koji je kao dugogodišnji urednik izdavačke djelatnosti Fakulteta zaslužan za izdavanje niza djela iz hrvatske znanstvene baštine, naročito iz razdoblja katedralizma, te akademik Eugen Pusić, nestor upravne znanosti u Hrvatskoj koji je u našem časopisu objavljivao svoje radove te uvijek spremno preuzimao ulogu recenzenta za neke od tekstova koji su nam pristizali za publikaciju.

Tablica 2. Objavljeni radovi po rubrikama (2006.–2010.)

Godina	Recenzirani radovi	Modernizacija	HR i EU	Lokalna samouprava	Prikazi	Praksa	Vijesti	Pojmovnik	Ostalo	Σ (%)
2006.	17	9	6	–	6	15	33	–	3	89 21,39
2007.	17	8	7	5	3	11	30	1	1	83 19,96
2008.	18	6	9	6	3	14	19	4	1	80 19,23
2009.	18	7	7	7	4	20	15	5	1	84 20,19
2010.	17	5	5	5	4	19	19	4	2	80 19,23
Σ (%)	87 (20,92)	35 (8,41)	34 (8,17)	23 (5,53)	20 (4,81)	79 (19)	116 (27,88)	14 (3,36)	8 (1,92)	416 100

Jezgru časopisa i dalje čine recenzirani radovi kojih je u proteklom razdoblju objavljeno 87, što čini nešto preko petine (20,92%) svih objavljenih tekstova. Međutim, po broju objavljenih stranica recenziranih radova, vidljivo je da na recenzirane tekstove otpada mnogo više ukupno objavljenog sadržaja. Tako je u proteklom petogodišnjem razdoblju od oko 5.800 ukupno objavljenih stranica časopisa, publicirano oko 2.500 stranica recenziranih znanstvenih radova, čime udio recenziranih radova prelazi 40% sveukupno objavljenog teksta.

Publicirano je 16 stručnih i 71 znanstveni rad, od čega je 26 radova kategorizirano kao izvorni, 32 kao pregledni znanstveni rad, dok je 13 radova kategorizirano kao prethodno znanstveno priopćenje. Tijekom proteklih pet godina određeni broj radova odbijen je za publiciranje u rubrici recenziranih radova. Takvih je radova bilo 21, što čini nešto malo više od petine (21%) svih pristiglih radova za publiciranje u rubrici recenzirani radovi. Na godišnjoj razini odbijena su prosječno 4,2 rada za publiciranje u rubrici recenziranih radova, što u omjeru spram 17,4 publiciranih recenziranih radova po godištu predstavlja značajan broj odbijenih radova. Sve to pokazuje da je selektivnost prilikom objavljivanja kontinuirano predstavlja-

la jedno od bitnih obilježja časopisa koja, kao i u slučaju najkvalitetnijih svjetskih časopisa u području, bitno pridonosi njegovoj kvaliteti. Podaci o recenziranim radovima po objavljenim godištim i kategorijama prikazani su u tablici 3.

Tablica. 3. Recenzirani radovi po kategorijama (2006.–2010.)

Godina	Ukupno objavljenih recenziranih članaka	Izvorni	Pregledni	Prethodno priopćenje	Stručni
2006.	17	5	9	1	2
2007.	17	6	5	4	2
2008.	18	5	7	1	5
2009.	18	5	6	4	3
2010.	17	5	5	3	4
Σ	87	26	32	13	16
(%)	(100)	(29,88)	(36,79)	(14,94)	(18,39)

Po broju, premda ne i po obuhvatu stranica, puno su brojniji nerecenzirani radovi. Takvih je radova tijekom proteklih pet godina objavljeno čak 329, odnosno u prosjeku 65 takvih radova godišnje. Gotovo podjednak broj objavljen je u rubrikama posvećenim modernizaciji uprave (35) i odnosima s EU (34), zatim u rubrici koja obrađuje tematiku lokalne samouprave i decentralizacije (23), a objavljeno je i 20 prikaza knjiga te 14 tekstova u rubrici Pojmovnik u kojima je obrađeno čak 197 pojmova s različitih područja poput organizacijske teorije, upravljanja ljudskim potencijalima, javnih politika, poreznog i proračunskog prava, upravnog prava, regionalizma i regionalne samouprave, agencija, gradova, itd. Objavljeno je 79 priloga u rubrici Sudska i upravna praksa te 116 tekstova u rubrici Vijesti.

Svi su svesci objavljavani u predviđenoj dinamici, odnosno tijekom ožujka, lipnja, rujna i prosinca određene godine za tu godinu, a eventualna kašnjenja odnosila su se na prekoračenje predviđene dinamike od svega nekoliko dana. Starija su godišta u potpunosti i bez naknade dostupna u elektroničkom obliku na mrežnim stranicama Instituta za javnu upravu (www.iju.hr). Časopis je nastojao pratiti aktualne teme iz upravne znanosti i struke te na taj način pružiti mnoštvo sadržaja koji su časopis, vjerujemo, učiniti zanimljivim svakome koga zanima neki od obrađenih aspekata suvremene javne uprave.

Recenzijski proces je stabiliziran i u znatnoj mjeri internacionaliziran. Svaki se pristigli rad šifrira i u pravilu šalje na dvije anonimne recenzije, od

kojih je najmanje jedna inozemna. Domaći i inozemni recenzenti vodeći su stručnjaci u području, a tijekom proteklog razdoblja stvorena je prilično stabilna mreža eminentnih recenzenata koji sudjeluju u recenzijskom postupku. U prosjeku, tijekom svakog godišta u recenzijskom postupku sudjelovalo je 37 recenzenata, od čega je oko polovina inozemnih. Popis recenzenata objavljivali smo u sklopu publikacije statističkih podataka za svako godišće (Đulabić, 2007, 2007a, 2009, 2010). Iz tih je podataka vidljivo da recenzenti, uz hrvatska sveučilišta, dolaze sa sveučilišta u Ljubljani, Beču, Oslu, Grazu, Parizu, Londonu, Novom Sadu, Beogradu, Skopju, Hamburgu, Berlinu, Innsbrucku, Sarajevu, Pečuhu, Tallinu, Firenci, itd. Prolazeći i kroz međunarodni recenzijski postupak, objavljeni recenzirani radovi postali su ravnopravan dio europske znanstvene scene, što samo dodatno potvrđuje kvalitetu objavljenih radova u časopisu.

Iako je Uredništvo brojilo čak dvadeset članova, tijekom proteklog razdoblja redovito se sastajalo prije izlaska svakog broja časopisa i razmatralo pitanja sadržaja časopisa. Održano je ukupno dvadeset sjednica, a samo smo dvije sjednice održali elektroničkim izjašnjavanjem o predloženom dnevnom redu. Većina članova uredno se odazivala na poziv za sjednice, pa smo za sve sjednice imali kvorum, što je omogućilo njihovo redovito održavanje. Pojedini članovi Uredništva istovremeno su bili i recenzenti, spremno se odazivajući da sudjeluju u recenzijskom postupku. U međuvremenu, neki su članovi otišli u zasluženu mirovinu, imenovani su na međunarodne dužnosti ili su preokupirani drugim profesionalnim obvezama, pa je to zahtijevalo i djelomičnu rekonstrukciju Uredništva provedenu početkom 2011. S druge strane, dopisno je uredništvo od početnih 13 tijekom vremena postupno naraslo na 18 članova, od kojih je također određen broj onih koji su sudjelovali u recenzijskom postupku i tako pridonijeli kvaliteti časopisa. Članovi dopisnog uredništva ugledni su znanstvenici sa sveučilišta u Norveškoj, Austriji, Francuskoj, Nizozemskoj, SAD, Velikoj Britaniji, Njemačkoj, ali i u tranzicijskim zemljama poput Poljske, Estonije i Slovenije.

Na kraju, o kvaliteti časopisa govori i njegovo referiranje u nekoliko inozemnih referentnih baza, poput *Worldwide Political Science Abstracts*, *PAIS International* (CSA), *Political Science Complete* (EBSCO) te drugim bazama, od kojih su neke posebno specijalizirane za časopise s područja javne uprave i javnog menadžmenta, poput *Public Administration Abstracts* (EBSCO) te *PA@BABEL* (EGPA). Sve je to posebno značajno za vidljivost objavljenih tekstova u relevantnim međunarodnim znanstvenim i stručnim krugovima. Svakodnevno ulažemo napore kako bismo još više poboljšali kvalitetu časopisa i uključili ga i u druge vodeće referentne baze.

Tako se od broja 1/2011 časopis referira i u *International Political Science Abstracts*, bazi Međunarodnog udruženja za političke znanosti (International Political Science Association), s time da će u bazu retroaktivno biti uključeno i cijelo godište objavljeno tijekom 2010.

Međunarodno uredništvo i recenzijski proces te referiranje u relevantnim citatnim bazama značajni su elementi zbog kojih naš časopis od 2007. ima status međunarodno priznatog časopisa (a1) u području društvenih znanosti sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja Nacionalnog vijeća za znanost (NN 84/05, 100/06, 138/06, 120/07, 71/10 i 116/10). Ušao je i u sustav financiranja MZOŠ, no ta su sredstva nažalost nedostatna, pa se časopis uglavnom i dalje oslanja na financiranje iz drugih izvora.

Vidi se da je proteklo razdoblje obilježila potpuna stabilizacija časopisa, kako u pogledu dinamike objavljivanja tako i u pogledu recenzijskog postupka i selekcije tekstova za publikaciju.

III. Novi vidici (2011.–)

Hrvatska i komparativna javna uprava postala je prepoznatljiv časopis svakome tko se bavi javnom upravom i, naravno, razumije hrvatski jezik. To obvezuje na daljnji razvoj i afirmaciju časopisa ne samo u domaćim već i u međunarodnim znanstvenim i stručnim krugovima, anticipirajući pritom ograničenja i izazove koji stoje pred znanstvenim i znanstveno stručnim publikacijama (Đulabić, 2007b). Dodavanje riječ »komparativna« u naslov časopisa odražava potrebu proširivanja fokusa i na tekstove koji će obrađivati upravna iskustva iz drugih država, posebno onih u našem neposrednom okruženju, ali i šire. To bi čitateljima trebalo biti posebno zanimljivo, jer će uz domaća iskustva imati priliku steći još bolji uvid u ono što se zbiva u drugim upravnim sustavima. Također, nadamo se da će komparativna perspektiva rezultirati i objavljivanjem većeg broja tekstova na stranim jezicima, prije svega engleskom. Udio tekstova na engleskom, kao i radova stranih autora, trebao bi se znatnije povećati. Domaći bi se autori također trebali ohrabriti pisati na stranim jezicima, jer će tako njihovi tekstovi biti dostupniji široj čitateljskoj publici.

U predstojećem razdoblju potrebno je također nastaviti s kvalitetnim recenzijskim procesom i selekcijom tekstova za objavljivanje. Tome bi trebalo pridonijeti i proširivanje recenzijskog postupka na tekstove koji će biti objavljivani u rubrikama posvećenim modernizaciji uprave, odnosima s

EU te lokalnoj samoupravi i decentralizaciji. U proteklom su razdoblju u tim rubrikama objavljivani tekstovi koji su nerijetko po kvaliteti mogli biti publicirani i kao recenzirani radovi. Prisutnost u citatnim bazama i dalje ostaje među prioritetima, pa ćemo, uz dosadašnje, časopis nastojati uključiti i u druge citatne baze. Razmjena s drugim domaćim i međunarodnim sličnim časopisima nešto je na čemu ćemo također ozbiljno poraditi tijekom nadolazećeg razdoblja.

Sve u svemu, nadamo se da će *Hrvatska i komparativna javna uprava* objaviti još mnogo uspješnih brojeva i nastaviti pridonositi afirmaciji upravne znanosti i struke u Hrvatskoj, a i šire.

Literatura

- Đulabić, Vedran (2007) Statistički podaci, popis članaka po rubrikama i popis recenzenata za časopis *Hrvatska javna uprava*, *Hrvatska javna uprava*, god. 7, br. 1
- Đulabić, Vedran (2007a) Statistika, popis članaka i popis recenzenata za časopis *Hrvatska javna uprava u 2007.*, *Hrvatska javna uprava*, god. 7, br. 4
- Đulabić, Vedran (2007b) Europski standardi i budućnost znanstveno-stručnih časopisa – ograničenja i izazovi, *Hrvatska javna uprava*, god. 7, br. 4
- Đulabić, Vedran (2009) Statistika, popis članaka i popis recenzenata za časopis *Hrvatska javna uprava za 2008.*, *Hrvatska javna uprava*, god. 9, br. 1
- Đulabić, Vedran (2010) Statistika, popis članaka i popis recenzenata časopisa *Hrvatska javna uprava u 2009.*, *Hrvatska javna uprava*, god. 10, br. 1
- Koprić, Ivan (2006) Riječ urednika, *Hrvatska javna uprava*, god. 6, br. 1
- Koprić, Ivan (2007) Proslov glavnog urednika, *Hrvatska javna uprava*, god. 7, br. 4
- Koprić, Ivan (2010) Riječ urednika, *Hrvatska javna uprava*, god. 10, br. 1

Vedran Đulabić

* Dr. sc. Vedran Đulabić, pomoćnik glavnog urednika, Pravni fakultet u Zagrebu (Vedran Đulabić, PhD, assistant editor, Faculty of Law Zagreb)